

DEFINICJA ORAZ OCHRONA KARNA INFORMACJI NIEJAWNYCH W USTAWODAWSTWIE UE I NATO

Artykuł omawia cechy szczegółowe definiowania informacji niejawnych (jej analogów) jako przedmiotu przestępstwa w ustawodawstwie o odpowiedzialności karnej Państw członkowskich NATO i UE. Zdefiniowane zostały konstruktywne podejścia do możliwości wykorzystania zagranicznego doświadczenia celem poprawy ustawodawstwa krajowego.

Słowa kluczowe: informacje niejawne, tajemnica służbowa, przedmiot przestępstwa, informacja NATO.

* **I. Mejdych**
doktorant Narodowej
Akademii
Służby Bezpieczeństwa
Ukrainy
(m. Kijów, Ukraina)

THE NOTION AND CRIMINAL LEGAL PROTECTION OF SERVICE INFORMATION IN THE LEGISLATION OF NATO AND EU COUNTRIES

The article deals with the particularities of service information notion (its analogues) as the subject of the crime in the criminal legislation of NATO and EU countries. The author defines constructive approaches that can be used in the process of national legislation improvement.

Keywords: service information, service secret, subject of the crime, NATO information.

ВИЗНАЧЕННЯ ТА КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВА ОХОРОНА СЛУЖБОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ В ЗАКОНОДАВСТВІ КРАЇН НАТО ТА ЄС

Розглянуто особливості визначення службової інформації (її аналогів) як предмета злочину в законодавстві про кримінальну відповідальність країн НАТО та ЄС. Визначено конструктивні підходи, що можливо запозичити при удосконаленні вітчизняного законодавства.

Ключові слова: службова інформація, службова таємниця, предмет злочину, інформація НАТО.

Постановка проблеми. З огляду на проголошену Україною інтеграцію міжнародні та європейські структури зростає актуальність вивчення зарубіжного досвіду захисту інформації з обмеженим доступом відповідно до критеріїв і стандартів НАТО та Європейського союзу (ЄС). Отже, визначення вартих запозичення підходів до удосконалення вітчизняного законодавства передбачає здійснення порівняльного аналізу положень законодавства України та іноземних держав у сфері захисту державної інформації з обмеженим доступом, зокрема й законодавства про кримінальну відповідальність.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить, що до питань порівняльного аналізу у сфері законодавства про кримінальну відповідальність звертались А.В. Савченко, М.І. Хавронюк, В.М. Шлапаченко, О.С. Самойлова та деякі інші науковці, проте вони не приділяли увагу особливостям захисту державної інформації з обмеженим доступом, що не становить державної таємниці, яка в іноземному законодавстві має різні назви та визначення. Натомість, В.С. Сідак, В.Ю. Артемов, О.М. Солодка, А.М. Гуз та О.Б. Розвадовський, досліджуючи організаційно-правові питання охорони такої інформації в законодавстві іноземних країн, не торкалися кримінально-правових аспектів.

Метою статті є дослідження особливостей визначення службової інформації (її аналогів) як предмета злочину в законодавстві про кримінальну відповідальність деяких держав НАТО та ЄС. З'ясування наявності конструктивних підходів, вартих запозичення при удосконаленні вітчизняного законодавства.

Виклад основного матеріалу. В демократичних країнах обмеження права доступу до інформації є виключенням із загального права громадян на інформацію, відтак предметом певних злочинів може бути тільки інформація, доступ до якої обґрунтовано обмежується державою або юридичними чи фізичними особами.

Зауважимо, що в законодавствах країн НАТО та ЄС інформація з обмеженим доступом, попри певні уніфіковані підходи та вимоги для членів цих організацій, за своїми різновидами досі має певні національні відмінності. Зокрема, важлива інформація що знаходиться у володінні (розпорядженні) держави, і не становить державної таємниці (секретної інформації), має як сутнісну так і термінологічну різницю. Найближчою за сутністю до української службової інформації в іноземному законодавстві є інформація для обмеженого доступу, що відноситься як до класифікованої інформації («Classified») - («Restricted»), так і до некласифікованої, але «чутливої» інформації («Unclassified but sensitive») (НАТО, США, ЄС); «відомості, що не підлягають оголошенню» (Латвія); «інформація для внутрішнього користування» (Естонія); «конфіденційна інформація» (Данія), секретна (класифікована) інформація з певними грифами обмеження доступу (Польща, Чехія, Румунія, Литва, Естонія, Сербія), «службова таємниця» (Болгарія, Швейцарія). Часто в ЄС та США подібний статус мають офіційні документи, тимчасово обмежені в доступі («For official use only»). Як правило, це документи, що знаходяться в процесі розроблення (проекти, незавершені звіти, висновки, матеріали перевірок тощо). Обмеження доступу щодо них передбачає тимчасову заборону їх опублікування (поширення в мережі «Інтернет»), цитування та тлумачення без згоди уряду. Під режим службової таємниці в США підпадають і відомості, що становлять комерційну таємницю, а також інформація про різні ноу-хау, що отримується посадовою особою під час виконання службових обов'язків, досліджень чи розслідувань. До службової інформації обмеженого розповсюдження належить несекретна інформація, що стосується діяльності державних установ, обмеження на поширення якої зумовлені інтересами служби.

В ЄС ступінь обмеження доступу «RESTREINT UE» застосовується до інформації, розголошення якої є небажаним для інтересів Європейського Союзу або однієї чи більше держав-учасниць. Відповідно до визначення службової інформації (службової таємниці, класифікованої інформації, конфіденційної інформації тощо), в національних законодавствах вибудовується і система їх кримінально-правової охорони.

В постсоціалістичних державах Європи набувають тенденції зміни видів інформації, коли відомості з обмеженим доступом (до того – державна, військова чи службова таємниця), за стандартами НАТО та ЄС класифікується за ступенями обмеження доступу (класифікована інформація).

Так, наприклад, Законом Республіки Польща «Про охорону таємної інформації» (в редакції від 5 серпня 2010 р.) [10] було ліквідовано поняття «державна таємниця» та «службова таємниця» характерне для попередніх редакцій (від 22.01.1999 р. та від 15.04.2005 р.), натомість запроваджено єдине поняття «таємна інформація» (ст. 5 розділу 2) та її класифікація відповідно до наданих ступенів секретності та відповідних грифів. До відомостей зі грифом «цілком таємно» належить інформація, несанкціоноване розголошення якої може призвести до винятково тяжкої шкоди Польській Республіці оскільки: створює загрозу незалежності, суверенітету і територіальної цілісності, внутрішній безпеці або конституційному порядку Польської Республіки; загрожує міжнародному становищу держави, послаблює її оборонну готовність, призводить або може призвести до ідентифікації працівників, військовослужбовців або співробітників служб, відповідальних за реалізацію завдань розвідки або контррозвідки, які виконують оперативно-розшукову діяльність, створити небезпеку проведення зазначеної діяльності або призвести до

ідентифікації осіб, що надають їм допомогу у цій діяльності, створити загрозу життю або здоров'ю важливих свідків або їх родичів. До відомостей з грифом «таємно» належить секретна інформація, несанкціоноване розголошення якої може призвести до значної шкоди Польській Республіці через те, що: унеможлиблює виконання завдань, пов'язаних із захистом суверенітету і конституційного порядку; погіршує відносини Польської Республіки з іншими державами або міжнародними організаціями, перешкоджає підготовці до оборони країни або належному функціонуванню Збройних Сил; утруднює проведення оперативно-розшукової діяльності в інтересах забезпечення безпеки держави чи переслідування уповноваженими службами осіб, що скоїли злочини; істотно позначається на функціонуванні правоохоронної діяльності та кримінального судочинства; призводить до значних втрат у сфері економічних інтересів.

Секретній інформації надається гриф «конфіденційно», якщо її несанкціоноване розголошення завдає шкоди Польській Республіці, в тому, що: перешкоджає проведенню зовнішньої політики, реалізації оборонних заходів або негативно впливає на бойову здатність Війська Польського; може спричинити порушення громадського порядку або загрози безпеці громадян; утруднює виконання завдань установ, відповідальних за забезпечення безпеки та реалізацію національних інтересів Республіки Польща; утруднює діяльність служб відповідальних за охорону громадського порядку, безпеку громадян, або переслідування осіб, що скоїли злочини, та органів правосуддя;

Секретній інформації надається гриф «обмеженого доступу», якщо їй не було надано вищого грифу секретності а несанкціоноване розголошення цієї інформації може спричинити негативний вплив на виконання органами влади або іншими установами чи організаціями завдань у сфері оборони, зовнішньої політики, громадської безпеки, дотримання прав і свобод громадян, правосуддя, а також на реалізацію економічних інтересів Республіки Польща. Подібний підхід застосовано законодавцями також в Чехії, Словаччині, Румунії.

Разом з тим, Кримінальний кодекс Польщі [11] предметом шпигунства (ст. 130) визначаються «відомості, передача яких іноземній розвідці може заподіяти шкоду Республіці Польща», які не мають законодавчого визначення.

Відповідальність за розголошення та незаконне використання класифікованої інформації передбачена окремо для різних її категорій: секретної інформації з класифікацією «таємно» та «цілком таємно» - у ст. 265, а з класифікацією «конфіденційно» та «обмеженого доступу» - у ст. 266.

Процес адаптації пострадянського законодавства до стандартів ЄС та НАТО можна спостерігати при аналізі нормативно-правових актів прибалтійських країн.

Так, закон Литовської Республіки «Про суспільну інформацію» [1] визначає службову таємницю як регламентовану законами інформацію про оперативну діяльність слідчих органів, служб національної безпеки, міністерства внутрішніх справ, органів охорони краю (п. 17 ст. 2). Водночас, Закон Литовської Республіки «Про державну та службову таємницю» [2] (ст. 2), як і в Польщі, визначає державну інформацію з обмеженим доступом як засекречену інформація, тобто інформація про існування та зміст документів, робіт виробів чи інших об'єктів, що визнані державною або службовою таємницями.

При цьому державна таємниця визначається як відомості в сфері політики, економіки, військової сфері, сфері правопорядку, науки і техніки, розголошення яких може порушити суверенітет обороноздатність чи економічну потужність Литовської Республіки, спричинити шкоду її конституційному ладу, політичним інтересам, наразити на небезпеку життя та здоров'я людини, її конституційні права.

Під службовою таємницею у цьому законі розуміються відомості у сфері політики, економіки, у військової сфері та сфері правопорядку, науки і техніки, поширення яких обмежується в інтересах держави та її органів, а також з метою захисту конституційних прав людини.

Перелік категорій державної та службової таємниці встановлюється законом.

У ст. 3 (Класифікація інформації та надання їй грифів секретності) зазначається, що засекречена інформація в залежності від важливості, ступеня можливої шкоди, що може бути завдана державі, її органам або особам внаслідок її розголошення а також у відповідності до рівня захисту, необхідного для збереження такої інформації, поділяється на цілком таємну, таємну, конфіденційну інформацію та інформацію з обмеженим доступом.

Відповідно до цього гриф «Цілком таємно» надається інформації, що становить державну таємницю, втрата або незаконне розголошення якої може спричинити особливо тяжкі наслідки для держави. Гриф «Таємно» надається інформації, що становить державну таємницю, втрата або незаконне розголошення якої може спричинити тяжкі наслідки для держави. Гриф «Конфіденційно» надається інформації, що становить державну таємницю, втрата або незаконне розголошення якої може спричинити шкоду інтересам держави. Гриф «Обмеженого доступу» надається інформації, що становить службову таємницю.

В законі «Про державну таємницю» Латвії [3] відомості, що становлять державну таємницю залежно від їх значення поділяються на три категорії: «особливої важливості» «цілком таємно» та «таємно». При цьому градація відбувається за рівнем шкоди, яку може спричинити втрата або незаконне розголошення відомостей (ст. 3). Зокрема, відомості відносяться до категорії «цілком таємно» якщо вони стосуються державної військової, політичної, економічної, наукової, технічної, розвідувальної (контррозвідувальної) або оперативно-розшукової діяльності і їх втрата чи незаконне розголошення може спричинити загострення міждержавних або міжурядових стосунків, що призвели до розриву економічних відносин чи запровадження проти Латвії економічних санкцій; спричинили розкриття важливих військових планів або заходів розвідувального (контррозвідувального) характеру, відомостей про організацію, методи, тактику ОРД, відомості по слідчій справі та про осіб, задіяних у оперативно-розшукових операціях, оприлюднення науково-технологічних відкриттів пов'язаних з обороною країни чи розвитком певної економічної галузі тощо.

Натомість, до інформації категорії «секретно» відносяться відомості у тих же сферах, якщо їх втрата або незаконне розголошення може поставити під загрозу державні інтереси і спричинити шкоду конкретному державному органу.

Предметом злочинних посягань в Кримінальному Кодексі Латвії [7], крім державної таємниці, визначені також «відомості, що не підлягають розголошенню», збирання та передача яких за завданням іноземних розвідслужб вважається шпигунством (ч.1. ст. 85). Крім того, у ст. 200 КК Латвії (Незаконне придбання і розголошення відомостей, що містять службову та комерційну таємницю) криміналізується незаконне придбання для власного використання, розголошення чи викрадення економічних науково-технічних або інших відомостей, що становлять службову таємницю.

У ст. 329 КК (Розголошення відомостей, що не підлягають розголошенню) предметом злочину визначено відомості, що не є державною таємницею, які, з огляду на суб'єкта, - державного посадовця, попередженого про заборону розголошення цих відомостей, можна вважати службовою інформацією. У ст. 352 (Розголошення воєнних відомостей), предметом злочину виступають воєнні відомості, що не підлягають розголошенню, але не становлять державної таємниці, - тобто службова інформація у військовій сфері.

В Естонії інформаційні відносини регулюються законом «Про публічну інформацію» [4]. На підставі цього Закону власники інформації можуть встановлювати обмеження доступу до інформації шляхом визнання її такої, що призначена для внутрішнього користування. У цьому Законі міститься докладний перелік видів інформації, що має бути визнана «інформацією призначеної для внутрішнього користування». Встановлені окремі переліки видів такої інформації для її власників та для керівників державних, муніципальних установ, публічно-правових юридичних осіб.

Закон Естонії «Про державну таємницю і засекречену інформацію» [5] встановлює чотири категорії засекреченої інформації: «обмежено», «конфіденційно», «таємно», «цілком таємно». Втім, предметом злочину при шпигунстві (ст. 63), відповідно до Кримінального кодексу Естонії [8], є лише державна таємниця, щоправда предметом шпигунських дій за завданням іноземної розвідки можуть виступати й інші відомості.

Предметом розголошення державної таємниці (ст. 73) визначаються окремо (в окремій частині статті) всі категорії інформації, що її становлять - «конфіденційно», «таємно», «цілком таємно». Проте предметом ст. 74 (Втрата носія інформації, що містить державну таємницю) визначається державна таємниця без її диференціації, тобто незалежно від категорії секретних відомостей. У ст. 167 (розголошення відомостей, що не підлягають оголошенню) так само як і в КК Латвії криміналізовано розголошення посадовцем службової інформації, що не підлягає оголошенню.

Гриф обмеження доступу «Для службового користування» широко використовується у багатьох країнах. Зокрема в Німеччині будь-які відомості що потребують обмеження доступу можуть мати гриф «VS nur für den dienstgebrauch» («для службового користування»).

Разом з тим, кримінальні кодекси деяких держав, зокрема Австрії, Франції, ФРН, Австралії тощо не встановлюють відповідальності за посягання на інші різновиди державної інформації з обмеженим доступом, крім державної таємниці.

Закон «Про захист класифікованої інформації» Республіки Болгарія [6] (ст. 26.(1)) службовою визнається інформація що створюється або зберігається державними органами або органами місцевого самоврядування, яка не є державною таємницею, нерегламентований доступ до якої негативно позначився б на інтересах країни або спричинив би шкоду іншому, юридично захищеному інтересу.

Рівні класифікації безпеки інформації відповідають таким грифам секретності: «Цілком таємно», «Таємно», «Конфіденційно» - для відомостей, що становлять державну таємницю та «Для службового користування» - для службової таємниці.

Як предмет злочину Кримінальний кодекс Болгарії [9] передбачає таку інформацію, подібну до нашого розуміння службової:

- інформація, що отримана з допомогою спеціальних розвідувальних засобів (якщо вона використовується не для захисту національної безпеки або цілей кримінального провадження (ст. 145а);

- відомості військового, господарського або іншого характеру, які містять державної таємниці, але розголошення яких заборонено законом, наказом, або іншим адміністративним розпорядженням (ст. 360).

Політикою безпеки інформації європейських держав, ЄС та НАТО передбачено, що стандарти та процедури безпеки застосовуються до всієї інформації, доступ до якої обмежується. У даному випадку йдеться про класифіковану інформацію – відомості, дані, документи, що стосуються національної безпеки, рівень захисту яких зумовлений рівнем важливості та ймовірною шкодою від несанкціонованого розповсюдження. До класифікованої інформації відноситься інформація, яка становить державну або службову таємницю, та аналогічну іноземну класифіковану інформацію. Класифікована інформація іноземних країн – це інформація, надана іноземною країною, міжнародною організацією чи їх структурами на умовах збереження її секретності, а також інформація, отримана в результаті співпраці держави (її структури) з іншою державою чи міжнародною організацією, яка набуває статусу секретної інформації на основі взаємного погодження, що закріплено у відповідних угодах.

Отже, в законодавстві іноземних держав службова інформація є частиною секретного інформації і на відміну від нашого законодавства визначається переважно як службова таємниця, або класифікована інформація з грифами що за змістом відповідають дефініції «Для обмеженого користування», наприклад: NATO Restricted (NR) (НАТО), EU Restricted (ЄС), For Official Use Only (США), VS-Nur für den Dienstgebrauch (Німеччина), Diffusion

restreinte (Франція), Begrenset (Норвегія), Zastrzeżone (Польща), Dienesta vajadzībām (Латвія), Riboto Naudojimo (Литва), Piiratud (Естонія) Official або formerly Restricted (Велика Британія), Limitat (Румунія) тощо.

Таким чином, незначні розходження у визначенні службової інформації (службової таємниці) в національному законодавстві країн НАТО та ЄС компенсуються уніфікованим підходом (за стандартами цих організацій) до визначення інформації з обмеженим доступом в базових сферах діяльності цих об'єднань держав – у військовій, в економічній, в політичній, в правоохоронній. Разом з тим, в питаннях кримінально-правової охорони державної інформації з обмеженим доступом законодавства держав НАТО та ЄС не демонструють такої узгодженості. Так, інформація з грифом «Для службового користування» (та аналогічними) в деяких з цих країн має характер службової документації, чи окремих відомостей тимчасового обмеження доступу, не містить ознак таємниці, а відтак, через незначну суспільну небезпечність, не є об'єктом кримінально правової охорони. В інших країнах така інформація розглядається як початкова ступінь секретних відомостей та охороняється кримінальним законом майже на рівні з державною таємницею (шпигунство, розголошення, втрата носіїв), що, правда, з відповідною диференціацією санкцій.

Висновки. Вважаємо, що для українського законодавства найбільш прийнятний польський та болгарський варіант адаптації до стандартів ЄС та НАТО, що передбачає перехід до класифікованої інформації. Можливо, що цей перехід буде поетапним: спершу – запровадження такої правової категорії як державні секрети, що поєднують в собі державну та службову таємниці, з окремою криміналізацією посягань на різні категорії відомостей, що їх становлять, а вже потім – запровадження класифікованої інформації з чотирма категоріями таємної інформації.

Література:

1. Закон Литовской республики «Об общественной информации» (в ред. закона от 21 декабря 2000 года № IX-131 [Електронний ресурс]. - Режим доступу : www.medialaw.ru/exussrlaw/index.htm.

2. Закон Литовской Республики «О государственной и служебной тайнах» от 25 ноября 1999 г. № VIII-1443. [Електронний ресурс] ПК-6 – Режим доступу: http://www.eos.ru/pk6/documents/detail.php?ID=31930&SECTION_ID=671

3. Закон Латвийской Республики «О государственной тайне» от 29 октября 1996 г. (с изменениями и дополнениями на 26 февраля 2004 г.) Перевод Института проблем информационного права, 2004. (Перевод с латышского) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://lib.rada.gov.ua/LibRada/static/LIBRARY/catalog/law/latv_tajna.html

4. Закон Республики Эстония «О публичной информации» от 15 ноября 2000 года (в редакции от 01.01.2015г.) [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://genadiafanassjev.blogspot.co.uk/2015/01/blog-post_32.html

5. Закон Республики Эстония «О государственной тайне и засекреченной информации» от 25.01.2007 (Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadus) [Електронний ресурс] – Режим доступу: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13250720?leiaKehtiv>

6. Закон Республики Болгария «О защите классифицированной информации» от 30 апреля 2002 г. с изменениями и дополнениями по состоянию на 24 июня 2011г. [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.dksi.bg/NR/rdonlyres/1DE4F66A-10D0-49AB-95FD-FCC40A02B7BC/0/ZZKI_RUSS.pdf

7. Уголовный кодекс Латвийской Республики / науч. ред. и вступ. статья А. И. Лукашова и Э. А. Саркисовой ; пер. с латыш. А. И. Лукашова. – СПб. : Юридический центр Пресс, 2001. – 313 с.

8. Уголовный кодекс Эстонской Республики / научн. ред. и пер. В. В. Запелалова. – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2001. – 186 с.

9. Уголовный кодекс Республики Болгария / науч. ред. А. И. Лукашов ; пер.с болг. Д. В. Милушева, А. И. Лукашова ; вступ. статья Й. И. Айдарова. – СПб. : Юрид. центр Пресс, 2001. – 298 с.

10. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010r. O ochronie informacji niejawnych [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://www.iniejawna.pl/przyciski/ustawa.html>.

11. Kodeks karny [Rzeczypospolitej Polskiej], Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (stan prawny: czerwiec 2014 r.) [Электронный ресурс]. - Режим доступа : <http://kodeks-karny.org/czesc-szczegolna/przestepstwa-przeciwno-rzeczypospolitej-polskiej>

THE NOTION AND CRIMINAL LEGAL PROTECTION OF SERVICE INFORMATION IN THE LEGISLATION OF NATO AND EU COUNTRIES

I. Meidych

Statement of the problem. Given Ukraine proclaimed integration into international and European structures increases the relevance of studying of foreign experience of protection of information with restricted access in accordance with the criteria and standards of NATO and the European Union (EU). Therefore, determining an appropriate drawing approaches to the improvement of the Ukrainian legislation provides for the implementation of the comparative analysis of the legislation of Ukraine and foreign States in the sphere of protection of state information with limited access, including the legislation on criminal liability.

Analysis of recent researches and publications shows that the issues of comparative analysis in the field of legislation on criminal responsibility addressed A. V. Savchenko, M. I. Havronyuk, V. M. Slepchenko, A. S. Samoilov and some other scientists, however, they did not pay attention to the protection of state information with limited access that are not part of state secrets, in which foreign law has different names and definitions. But, V. Sidak, V. Artemov, O. Solodka, A. Guz, O. Rozwadowski, exploring legal and organizational issues of protection of such information in the legislation of foreign countries, was not concerned with criminal aspects.

The aim of the article is the study of the determination of the service information (its analogs) as the subject of crime in the legislation on criminal responsibility of some States to NATO and the EU. To ascertain whether there are constructive approaches that are worthy of borrowing at the improvement of national legislation.

Presentation of the basic material. In democratic countries restrict the right of access to information is an exception to the General right of citizens to information, and therefore, subject to certain offences may only be information to which access is reasonably restricted by the state or legal or natural persons.

Note that in the legislation of the countries of NATO and EU classified information, despite some unified approaches and requirements for members of these organizations, your species still has certain national differences. In particular, important information in the possession (disposal) of the state, and does not constitute a state secret (secret information), has both ontological and terminological differences. The closest in essence to the Ukrainian service information in a foreign law is an information for limited access, as related to classified information ("Classified") - ("Restricted") and clasificado, but "sensitive" information,"sensitive but Unclassified") (NATO, USA, EU); "information not subject to disclosure" (Latvia); "information for internal use" (Estonia); "confidential information" (Denmark), secret (classified) information with certain security categories are (Poland, Czech Republic, Romania, Lithuania, Estonia, Serbia), "official secret" (Bulgaria, Switzerland). Often in the EU and the US have that status, official documents, temporarily restricted access ("For official use only"). As a rule, these are documents that are in the development process (projects, progress reports, findings, verification and the like). Restricting access by him provides for a temporary ban on publication (dissemination network "Internet"), citation and interpretation without the consent of the government. Under the regime of

official secrecy in the U.S. and subject to information constituting commercial secret, as well as information about various know-how obtained by an official during performance of official duties, studies or investigations. As official information of limited distribution unclassified information relating to the activities of public institutions, restrictions on the dissemination of which is attributable to the interests of the service.

In the EU, the degree of restriction of access "Restreint UE" applies to information the disclosure of which is detrimental to the interests of the European Union or of one or more States parties. According to the definition of official information (official secrets, classified information, confidential information), in national legislation is built and the system of criminal-legal protection.

In the post-socialist States in Europe are becoming trends types of information when the information with limited access (to the state, military or official secret), by the standards of NATO and EU classified according to the degrees of restriction of access (classified information).

For example, the Law of the Republic of Poland "On the protection of classified information" (as amended on 5 August 2010) [10] was eliminated the concept of "state secret" and "official secret" characteristic of the previous editions (dated 22. 01. 1999 and from 15. 04. 2005), but introduced the same concept of "secret information" (article 5, section 2) and its classification according to classification levels and related vultures. Information classified as "top secret" applies to information, the unauthorized disclosure of which could cause exceptionally grave harm to the Republic of Poland: poses a threat to the independence, sovereignty and territorial integrity, internal security or the constitutional order of the Republic of Poland; threatening international situation of the state, weakens its defence preparedness, leads or may lead to the identification of workers, soldiers or officers, responsible for implementing the tasks of intelligence or counterintelligence that perform operational-search activity, to create a risk of carrying out a specified activity or lead to the identification of the persons assisting in this activity, to endanger the life or health of the important witnesses or their relatives. To information marked "secret" have the secret information, the unauthorized disclosure of which could cause significant damage to the Republic of Poland that: makes it impossible to perform tasks associated with protection of sovereignty and constitutional order, impair the relations of the Republic of Poland with other States or international organizations, hindered the preparations for the defence of the country or proper functioning of the Armed Forces; complicates carrying out of operatively-search activity in the interests of ensuring the security of the state or prosecution by the authorized services of persons who have committed crimes; significantly affects the functioning of law enforcement and criminal justice; leads to significant losses in the sphere of economic interests.

Classified information is marked "confidential" if its unauthorized disclosure would harm the Polish Republic, that: impede the conduct of foreign policy, defense activities, or adversely affects the combat capability of the Polish army; may violate public order or threaten the security of citizens; hinder the execution of the tasks of the institutions responsible for ensuring security and realization of national interests of the Republic; impedes the operation of the services responsible for the protection of public order, public safety or the prosecution of perpetrators of crime and justice;

Classified information is classified as "restricted access", if she was not given the highest of secrecy and unauthorized disclosure of this information could have a negative impact on the performance of governments or other agencies or organizations tasks in the field of defense, foreign policy, public safety, respect for the rights and freedoms of citizens, justice, and the realization of economic interests of the Republic of Poland. Such an approach applied by the legislator also in the Czech Republic, Slovakia, Romania.

However, the criminal code of Poland [11] the subject of espionage (article 130) identifies information whose transmission to foreign intelligence might harm the Republic of Poland" which have no legal definitions.

Responsibility for disclosure and illegal use of classified information provided separately for different categories of classified information classification "secret" and "top secret" - in article 265, as with the classification "confidential" and "restricted access" in article 266.

The process of adaptation of the post-Soviet legislation to the standards of the EU and NATO can be observed in the analysis of normative-legal acts of the Baltic countries.

Thus, the law of the Republic of Lithuania "On public information" [1] defines an official secret as regulated by laws information on operational activities of the investigating authorities, national security service, Ministry of internal Affairs, bodies of national defence (paragraph 17 of article 2). However, the Law of the Republic of Lithuania "On state and official secret" [2] (V. 2), as in Poland, defines the state of the restricted access information as classified information, i.e. information about the existence and contents of documents, works, products or other objects which are recognized as state or official secrets.

In this case a state secret is defined as information in the sphere of politics, economy, military, law enforcement, science and technology, the disclosure of which may violate the sovereignty defenses or economic power of the Republic of Lithuania, to prejudice its constitutional order, political interests, endanger life and health, constitutional rights.

Under official secret, in this law refers to information in the field of politics, economy, military sphere and the sphere of law, science and technology, the distribution of which is limited in the interests of the state and its bodies, and also for the purpose of protecting constitutional human rights.

The below list of state and official secrets established by law.

Article 3 (Classification of information and the provision of secrecy) States that classified information depending on importance, extent of possible harm that may be caused to the state, its bodies or persons as a result of its disclosure, and in accordance of the level of protection necessary to maintain such information, is divided into top secret, secret, confidential information and information with restricted access.

According to this the security classification assigned to information constituting a state secret, loss or illegal disclosure of which may entail especially grave consequences for the state. "Classified" is assigned to the information constituting a state secret, loss or illegal disclosure of which may result in grave consequences for the state. The mark "Confidential" is assigned to the information constituting a state secret, loss or illegal disclosure of which may harm the interests of the state. Classified as "Limited access" is granted to information, constituting official secret.

The law "On state secret" of Latvia [3] the data constituting the state secret, depending on their values fall into three categories: "special importance" "top secret" and "secret". In this case, the gradation occurs on the level of harm that may cause the loss or illegal disclosure of information (article 3). In particular, information classified as "top secret" if they relate to state military, political, economic, scientific, technical, intelligence (counterintelligence) or operational-search activity and the loss or illegal disclosure could exacerbate inter-state or intergovernmental relations, which led to the disruption of economic relations or the introduction against Latvia economic sanctions; led to the disclosure of sensitive military plans or intelligence activities (counter-intelligence), information about the organization, methods, OSA tactics, investigation case and the individuals involved in operational-search operations, the disclosure of scientific and technological discoveries related to the defense of the country or development of a specific economic sector.

But, to the category of information as "secret" shall include information in those same areas, if the loss or illegal disclosure of it may jeopardise state interests and harm specific governmental body.

The subject of criminal assault in the Criminal Code of Latvia [7], except for state secrets, defined as "information not to be disclosed," the collection and transfer which on the instructions of foreign intelligence services is considered to be espionage (part 1 of. article 85). In addition, article 200 of the criminal code of Latvia (Illegal acquisition and disclosure of information containing official and commercial secrets) criminalize the illicit acquisition for your own use, disclosure or theft of economic and scientific-technical or other information constituting an official secret.

In article 329 of the criminal code (Disclosure of information not subject to disclosure) subject to the crime defined information not constituting state secret, which, given the subject, government official, prohibited by law from disclosing this information can be considered proprietary information. In article 352 (Disclosure of military information), the subject of the crime are the military information not to be disclosed, but do not constitute state secrets, official information in the military sphere.

In Estonia information relations are regulated by the law "On access to public information" [4]. On the basis of this Law the owners of information can restrict access to information by declaring it like this that is designed for internal use. The Act contains a detailed list of the types of information that should be recognized as "information intended for internal use". Have separate lists of species of such information to owners and managers of state, municipal institutions, public-law legal entities.

The Estonian law "On state secrets and classified information" [5] establishes four categories of classified information: "restricted", "confidential", "secret", "top secret". However, the subject of crime, with espionage (article 63), according to the Penal code of Estonia [8], there is only a state secret, though the object of espionage actions of a foreign intelligence service can be, and other information.

The subject of the disclosure of state secrets (article 73) are defined separately (in a separate part of the article) all the categories of information that comprise it - as "confidential", "secret", "top secret". However, subject to article 74 (Loss of the storage media containing the state secret) without a state secret is determined by its differentiation, i.e. regardless of the category of classified information. In article 167 (disclosure of information not to be disclosed) as well as in Latvia the criminal code criminalize the disclosure officer office of information nonpublic.

The stamp restricting access "For official use" is widely used in many countries. In Germany in particular any information requiring access restrictions can be marked as "VS-nur für den dienstgebrauch" ("restricted").

However, criminal codes of some States, in particular Austria, France, Germany, Australia etc. do not establish liability for infringement of other types of public information with restricted access, except for state secrets.

The law "About classified information" Respubliki Bulgaria [6] (article 26.(1)) sluzbowa visnaga information that storytime ABO sberkassa derzhavniy bodies or bodies of local samovryaduvannya, Yak, sovereign taminiu, neregulamentara access to ako adverse poznaces b interesah [ABO prichiniv bi Skoda to another, the systematic schemename ntereso.

Run clasific security information vapout such vultures sekretnost: "Clam tamno", "Tammo", "Confidence" - for domota, what to stanovlenii state tamnic the "For office romance aristofane" - for sluzbowa secrets.

As a subject of zlocinu Kriminalny code Bolgar [9] peredacha Taku parmacy, podno to our rozumna sluzbowa:

- information, that atrimana s DOPOMOGA specjalnyh rosuva zasobu (yakscho won't vykorystovuyutsia for the protection of national security or clay kriminalnogo propaganda (article 145A);

- Vidomosti vesiculosa, gospodarskogo ABO hogo nature, that mstate derzhavno secrets, but raspolozena which zaboroneni law, order, or him administrativnim rozporzadzeniem (article 360).

Political security information evropeyskih powers, °C the NATO prebaceni, that the standard procedure security zastosovuyutsya vs to information, access to ako obogus. In this case we are talking about clasificado parmacy – Vidomosti, data on production and documents, that stasytis of national security, the protection level which cumulene level valeport imore the Skoda nesanktsionirovanno from rozpisywania. To clasificado information otnositsa information, Yak becoming state ABO sluzbowa secrets, analogno nazemno clasificado parmacy. Clasifican information inozemnih countries – CE information, nadan NEZEMNOY kranou, mineralnoy

organza Chi are structures on the umovy in: problems of a sekretnost, as well, also information, atrimana in result of cooperation of the state (a structure) W how power Chi mineralnoy organzas, Yak nabua status Sekretno information on vzaimnogo of pogodzhennya, that zakreplena at vaponaa..

So, in zakonodavstvo inozemnih powers sluzbowa information - a part of the secret information to push unlike our current legislation vinacasa perevazhno Yak sluzbowa tamica, ABO clasifican information s for scho vultures mstom vapout dent "For obrezanova aristofane", for example: NATO RESTRICTED (no) (NATO), EU RESTRICTED (°C) For Official Use Only (USA), VS-Nur für den Dienstgebrauch (Nimechchina), Diffusion restreinte (France), BEGRENSET (Norway), Reserved (Poland), Dienesta vajadzībām (Latvia), Riboto Naudojimo (Lithuania), Piiratud (Estonia) OFFICIAL or formerly RESTRICTED (High Britania), Limitat (Romania), etc ..

Thus, minor differences in the definition of official information (official secrecy) in the national legislation of the countries of NATO and the EU are compensated by the uniform approach (by the standards of these organizations) to determine the information with restricted access in the basic fields of activity of these associations of the States in military, economic, political, law enforcement. However, in matters of criminal law protection of state information with limited access legislation of the States of NATO and the EU do not demonstrate such consistency. So, the information stamped "For official use" (and similar) in some of these countries has the character of official documents, private information, temporary access restrictions, does not contain evidence of the mystery, and consequently, an insignificant social danger, is not the object of criminal legal protection. In other countries such information is considered as the initial stage of the sensitive information that is protected by the criminal law almost at the level of state secrets (espionage, disclosure of, loss of carriers), however, with an appropriate differentiation of sanctions.

Conclusions. We believe that Ukrainian legislation the most appropriate Polish and Bulgarian variant of adaptation to the standards of the EU and NATO, which implies a transition to classified information. It is possible that this transition will be gradual: first, the introduction of such legal category as state secrets, combining state and official secrets, with separate criminalization of attacks on the different categories of information, their components, and then the introduction of classified information with four categories of classified information.

Reference:

1. Zakon Lytovskoy respublyky «Ob obshchestvennoy ynformatsyy» (v red. zakona ot 21 dekabrya 2000 hoda № IX-131 [Elektronnyy resurs]. Rezhym dostupu : www.medialaw.ru/exussrlaw/index.htm.
2. Zakon Lytovskoy Respublyky «O hosudarstvennoy y sluzhebnoy taynakh» ot 25 noyabrya 1999 h. № VIII-1443. [Elektronnyy resurs] PK-6 – Rezhym dostupu: http://www.eos.ru/pk6/documents/detail.php?ID=31930&SECTION_ID=671
3. Zakon Latvyyskoy Respublyky «O hosudarstvennoy tayne» ot 29 oktyabrya 1996 h. (s yzmenenyamy y dopolnenyamy na 26 fevralya 2004 h.) Perevod Ynstituta problem ynformatsyonnoho prava, 2004. (Perevod s latyshskoho) [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: http://lib.rada.gov.ua/LibRada/static/LIBRARY/catalog/law/latv_tajna.html
4. Zakon Respublyky Ėstonyya «O publychnoy ynformatsyy» ot 15 noyabrya 2000 hoda (v redaktsyy ot 01.01.2015h.) [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: http://genadiafanassjev.blogspot.co.uk/2015/01/blog-post_32.html
5. Zakon Respublyky Estonyya «O hosudarstvennoy tayne y zasekrechennoy ynformatsyy» ot 25.01.2007 (Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seadus) [Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: <https://www.riigiteataja.ee/akt/13250720?leiaKehtiv>
6. Zakon Respublyky Bolharyya «O zashchyte klasyfytyrovannoy ynformatsyy» ot 30 aprelya 2002 r. s yzmenenyamy y dopolnenyamy po sostoyanyyu na 24 yyunya 2011r.

[Elektronnyy resurs] – Rezhym dostupu: http://www.dksi.bg/NR/ronlyres/1DE4F66A-10D0-49AB-95FD-FCC40A02B7BC/0/ZZKI_RUSS.pdf

7. Uholovnyy kodeks Latvyyskoy Respublyky / nauch. red. y vstup. stat'ya A. Y. Lukashova y Э. A. Sarkysovoy ; per. s latysh. A. Y. Lukashova. – SPb. : Yurydycheskyy tsentr Press, 2001. – 313 s.

8. Uholovnyy kodeks Эstonskoy Respublyky / nauchn. red. y per. V. V. Zapevalova. – SPb. : Yuryd. tsentr Press, 2001. – 186 s.

9. Uholovnyy kodeks Respublyky Bolharyya / nauch. red. A. Y. Lukashov ; per.s bolh. D. V. Mylusheva, A. Y. Lukashova ; vstup. stat'ya Y. Y. Aydarova. – SPb. : Yuryd. tsentr Press, 2001. – 298 s.

10. Ustawa z dnia 5 sierpnia 2010r. O ochronie informacji niejawnych [Эlektronnyy resurs]. – Rezhym dostupa : <http://www.iniejawna.pl/przyciski/ustawa.html>.

11. Kodeks karny [Rzeczypospolitej Polskiej], Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. (stan prawny: czerwiec 2014 r.) [Elektronnyy resurs]. Rezhym dostupu : <http://kodeks-karny.org/czesc-szczegolna/przestepstwa-przeciwno-rzeczypospolitej-polskiej>